

TRAJNO

**APELACIONI SUD BRČKO DISTRIKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 097-0-Su-12-000426
Brčko, 07.06.2012. godine**

Sei 3 Rbr 420 R

Nakon sastanka građanskog odjeljenja Vrhovnog suda Federacije Bosne i Hercegovine, građansko-upravnog odjeljenja Vrhovnog suda Republike Srpske i građansko-upravno-privrednog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, održanog dana 20.04.2012. godine u Brčkom, na kojem su usvojeni zaključci u cilju ujednačavanja sudske prakse, na osnovu odredbi članova 18. i 19. stav 1. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, broj 57/08), građansko-privredno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine na sjednici održanoj dana 07.06.2012. godine usvojilo je slijedeća

P R A V N A S H V A T A N J A

Obavezan sadržaj žalbe (revizije) - potpunost žalbe i postupanje po nepotpunoj žalbi (odredbe članova 314. - 316. Zakona o parničnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine - „Službeni glasnik Brčko distrikta Bosne i Hercegovine“, broj 8/09 i 52/10 - u daljem tekstu ZPP BD BiH).

Odredbom člana 314. ZPP BD BiH propisano je da žalba mora da sadrži:

1. označenje presude protiv koje se izjavljuje žalba;
2. izjavu da se presuda pobija u cjelini ili u određenom dijelu;
3. razlog žalbe;
4. potpis podnosioca žalbe.

Odredbom člana 315. ZPP BD BiH propisano je

- (1) Ako žalba ne sadrži podatke iz člana 314. ovog zakona (nepotpuna žalba), prvostepeni sud će rješenjem protiv koga nije dozvoljena žalba pozvati žalioca da u roku od osam (8) dana dopuni ili ispravi žalbu;
- (2) Ako žalilac u roku iz stava (1) ne postupi po traženju suda, sud će rješenjem odbaciti žalbu kao nepotpunu.

Odredbom člana 316. ZPP BD BiH propisano je

- (1) U žalbi se ne mogu iznositi nove činjenice i predlagati novi dokazi, osim ako žalilac pruži dokaze da ih bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predložiti do zaključenja glavne rasprave;
- (2) Pozivajući se na nove činjenice, žalilac je dužan da navede dokaze kojima bi se te činjenice utvrdile, a predlažući nove dokaze, dužan je navesti činjenice koje tim dokazima treba utvrditi.

Odredbom člana 361. ZPP BD BiH propisano je da ako u članovima od 346.-360. ovog zakona nije šta drugo određeno, u postupku povodom revizije na odgovarajući način primjenjivaće se odredbe ovog zakona o žalbi protiv presude, osim odredbi o održavanju rasprave pred drugostepenim sudom.

Polazeći od toga da je odredba člana 314. ZPP BD BiH imperativnog karaktera (žalba „mora“ da sadrži), da osnovni problem kod utvrđivanja potpunosti izjavljenog pravnog lijeka (žalbe/revizije) predstavlja pitanje iz kog dijela sadržaja žalbe (revizije) treba utvrđivati da li izjavljeni pravni lijek sadrži sve obavezne elemente, a nakon održanog sastanka sa građanskim, odnosno građansko-upravnim odjeljenjima Vrhovnih sudova Entiteta Bosne i Hercegovine, na kojem je, u cilju ujednačavanja postupanja sudova, po tom pitanju jednoglasno usvojen zaključak,

građansko-privredno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine zauzima slijedeće

I PRAVNO SHVATANJE

- a) Potpunost žalbe (revizije) u smislu postojanja obaveznih elemenata propisanih odredbom člana 314. stav 1. tačke 1.-3. ZPP BD BiH, odnosno „označenje presude protiv koje se izjavljuje žalba“, „izjavu da se presuda pobija u cjelini ili u određenom dijelu“ i „razlog žalbe“ treba utvrđivati iz cjelokupnog sadržaja izjavljenog pravnog lijeka.

Dakle, ako iz cjelokupnog sadržaja izjavljenog pravnog lijeka sud (prvenstveno prvostepeni) može zaključiti iz kojeg razloga se izjavljuje žalba/revizija (propisani odredbom člana 317. ZPP BD BiH, odnosno odredbom člana 349. ZPP BD BiH), nije potrebno podnosiocu vraćati pravni lijek da isti u zakonskom roku (propisanom odredbom člana 315. ZPP BD BiH) dopuni na način da taksativno navede razlog žalbe/revizije. (Ovim stavom izmijenjen je stav zauzet u pravnom shvatanju građansko-privredno-upravnog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta BiH od 21.05.2010. godine pod brojem jedan tačka b) alineja 3), koji je bio objavljen na sajtu Apelacionog suda Brčko distrikta BiH)

- b) Žalba (revizija) u kojoj podnosilac samo taksativno navede razloge zbog kojih je izjavio taj pravni lijek (propisane odredbom člana 317. ZPP BD BiH, odnosno 349. ZPP BD BiH), a iste ne obrazloži, je nepotpuna i vraća se podnosiocu na dopunu u skladu sa odredbom člana 315. ZPP BD BiH. (Izmijenjen je stav zauzet u pravnom shvatanju građansko-privredno-upravnog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta BiH od 21.05.2010. godine pod brojem tri tačka a), koji je bio objavljen na sajtu Apelacionog suda Brčko distrikta BiH)

Ovo stoga što obavezni element žalbe (revizije) – „razlog žalbe“ (revizije) predstavlja konkretno obrazlaganje da prvostepeni sud u toku postupka nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ZPP BD BiH, a to je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne presude, da je prvostepeni sud neku odlučnu činjenicu pogrešno utvrdio, odnosno nije utvrdio ili da je neku odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti nepravilno primijenio ili je uopšte nije primijenio (odnosno konkretno obrazlaganje da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH u toku postupka nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ZPP BD BiH, a to je bilo od uticaja na donošenje zakonite i pravilne presude, da Apelacioni sud Brčko distrikta BiH nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao da primijeni ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio, odnosno da je prekoračen tužbeni zahtjev, a ta povreda je učinjena u postupku pred Apelacionim sudom Brčko distrikta BiH), a ne samo taksativno označenje zakonom propisanih žalbenih/revizionih razloga (propisanih odredbom člana 317. ZPP BD BiH, odnosno odredbom člana 349. ZPP BD BiH).

- c) Žalba nije nepotpuna i prvostepeni sud je neće vraćati podnosiocu na dopunu, ako žalilac u smislu odredbe člana 316. stav 2. ZPP BD BiH, pozivajući se u žalbi na nove činjenice ne navede dokaze kojima bi se te činjenice utvrdile, a predlažući nove dokaze ne navede činjenice koje tim dokazima treba utvrditi.

Dakle, iako žalilac (adekvatno) dokaže da bez svoje krivice nije mogao iznijeti, odnosno predložiti, činjenice i dokaze koje prvi put iznosi u žalbi, ako u žalbi pozivajući se na nove činjenice nije naveo dokaze kojima bi se te činjenice utvrdile, odnosno ako predlažući nove dokaze nije naveo činjenice koje tim dokazima treba utvrditi, takva žalba nije nepotpuna u smislu odredbe člana 315. ZPP BD BiH i ne treba je vraćati žalioocu na dopunu, nego takvu žalbu treba razmatrati i odluku o novim činjenicama i novim dokazima, odnosno o žalbenom razlogu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja donijeti na temelju sadržaja izjavljene žalbe.

- d) Ispitivanje potpunosti izjavljenog pravnog lijeka (saglasno gore navedenom pod a), b) i c)) je prije svega obaveza prvostepenog suda i izjavljeni pravni lijek sudovi (prvostepeni u skladu sa odredbom člana 322. ZPP BD BiH i odredbom člana 353. ZPP BD BiH, a Apelacioni sud na osnovu odredbe člana 334. ZPP BD BiH, odnosno odredbe člana 356. ZPP BD BiH) mogu odbaciti kao nepotpun tek nakon što prvostepeni sud, primjenom odredbe člana 315. ZPP BD BiH (rješenjem na koje nije dozvoljena žalba) pozove podnosioca da u roku od osam (8) dana dopuni ili ispravi isti, uz upozorenje da ako u zakonskom roku ne postupi po traženju suda, sud će izjavljeni pravni lijek odbaciti kao nepotpun.

Postupanje Apelacionog suda Brčko distrikta BiH po službenoj dužnosti u žalbenom i revizionom postupku

Odredbom člana 16. ZPP BD BiH propisano je

(1) Sud u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi da li rješavanje spora spada u sudsku nadležnost.

Odredbom člana 158. ZPP BD BiH propisano je

(5) Sud će u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti da li već teče druga parnica o istom zahtjevu, među istim stranakam, pred sudom u Bosni i Hercegovini.

Odredbom člana 206. ZPP BD BiH propisano je da će sud u toku cijelog postupka po službenoj dužnosti paziti da li se vodi parnica u predmetu o kojem je ranije bila zaključena sudska nagodba, pa ako utvrdi da se radi o takvoj parnici, odbaciće tužbu.

Odredbom člana 305. ZPP BD BiH propisano je

(2) Sud tokom cijelog postupka po službenoj dužnosti pazi da li je stvar pravosnažno presuđena, i ako utvrdi da je parnica pokrenuta o zahtjevu o kojem je već pravosnažno odlučeno, odbaciće tužbu.

Odredbom člana 330. ZPP BD BiH propisano je da Apelacioni sud ispituje prvostpenu presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom, u granicama razloga navedenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje.

Odredbom člana 336. ZPP BD BiH propisano je

(2) Ako Apelacioni sud utvrdi da je u postupku pred Osnovnim sudom odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti ili o zahtjevu o kome već teče parnica ili o kome je već prije pravosnažno presuđeno ili koga se tužilac odrekao ili o kome je već zaključeno sudsko poravnanje, ukinuće prvostepenu presudu i odbaciti tužbu.

Odredbom člana 350. ZPP BD BiH propisano je da revizijsko vijeće Apelacionog suda ispituje pobijanu presudu samo u onom

dijelu u kojem se ona pobija revizijom, u granicama razloga navedenih u reviziji, pazeći po službenoj dužnosti na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost zastupanja.

Odredbom člana 358. ZPP BD BiH propisano je

(2) Ako je u postupku pred Osnovnim sudom ili žalbenim vijećem Apelacionog suda odlučeno o zahtjevu koji nije u sudskoj nadležnosti ili o kojem je već prije pravosnažno odlučeno ili o kojem je već zaključena sudska nagodba, revizijsko vijeće Apelacionog suda ukinuće rješenjem donesene odluke i odbaciti tužbu.

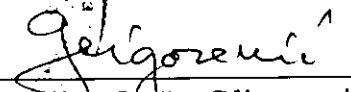
S obzirom da ključnu dilemu (osim propusta da se u zakonskom tekstu jasno definišu povrede odredaba o kojima sud u žalbenom i revizionom postupku vodi računa *ex officio*) predstavlja tumačenje zakonske sintagme „u toku cijelog postupka“, građansko-privredno-upravno odjeljenje Apelacionog suda Brčko distrikta BiH, na sjednici održanoj dana 07.06.2012. godine usvojilo je slijedeće

II PRAVNO SHVATANJE

- a) Apelacioni sud Brčko distrikta BiH u žalbenom postupku, osim na pravilnu primjenu materijalnog prava i povrede odredaba postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje (odredba člana 330. ZPP BD BiH), bez prigovora stranaka vodi računa i o povredama postupka propisanim odredbom člana 336. stav (2) ZPP BD BiH. Dakle, u žalbenom postupku Apelacioni sud Brčko distrikta BiH, na sudsku nadležnost, litispendenciju, pravosnažno presuđenu stvar i postojanje zaključenog sudskog poravnjanja o predmetu spora vodi računa po službenoj dužnosti (Identično pravnom shvatanju građansko-privredno-upravnog odjeljenja Apelacionog suda Brčko distrikta BiH pod brojem dva od 21.05.2010. godine, koje je bilo objavljeno na sajtu Apelacionog suda Brčko distrikta BiH).

- b) Apelacioni sud Brčko distrikta BiH u revizionom postupku, po službenoj dužnosti pazi na primjenu materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka koje se odnose na stranačku sposobnost i zastupanje (odredba člana 350. ZPP BD BiH), a o povredama postupka propisanim odredbom člana 358. stav (2) ZPP BD BiH samo po prigovoru revidenta. Dakle Apelacioni sud Brčko distrikta BiH u revizionom postupku pravilnost i zakonitost pravosnažne presude sa aspekta postojanja neotklonjivih procesnih smetnji – sudske nadležnosti, pravosnažno presuđene stvari, odnosno postojanje sudske nagodbe, ispituje samo ako revident na to ukazuje u reviziji.

Predsjednik
građansko-privredno-upravnog odjeljenja:

sudija Ruža Gligorević